

جایگاه و نقش نیروی کار در ارقام مختلف برنج (مطالعه موردی استان مازندران)

* سید احمد محدث حسینی - ** سعید یزدانی

چکیده:

عده‌ای از اقتصاددانان عقیده داشته و دارند که در بخش کشاورزی کشورهای در حال توسعه تعداد افراد زیادی بیکار و نیمه بیکار وجود دارد و باعث شده است تولید نهایی نیروی کار در این بخش صفر و حتی منفی شود. در مقام پاسخ به این عقیده اقتصاددانانی مانند شولتز با تحقیقاتی این نظریه را رد کردند. در ایران تا چندین سال پیش از نیروی کار بعنوان یک عامل مهم در تولید یاد نمی شد و اکثر کشاورزان هزینه نیروی کار را در هزینه های تولید به حساب نمی آوردند. اما چند سالی است به علت تحولاتی که رخ داده است در بخش کشاورزی خصوصاً در مناطق شمالی کشور کمبود نیروی کار بقدری شدید است که به عنوان عامل کمیاب تلقی می شود و هزینه زیادی را کشاورزان در این خصوص متحمل می شوند و در کشت محصولات نیز تأثیر گذاشته است. در این مطالعه که براساس آمارهای مقطعی جمع آوری شده از سطح شالیزارهای خطه مازندران انجام شده است. ابتدا ارقام مختلف برنج به سه گروه «دانه بلند مرغوب»، «دانه بلند پرمحصول» و «دانه کوتاه» طبقه بندی گردیده است. سپس توابع تولید هر گروه برآورد شده است. توابع تولید نشان می دهد که تولید نهایی نیروی کار در تمام ارقام برنج مثبت می باشد و در بین ارقام مختلف برنج، برنج های دانه بلند مرغوب نسبت به سایر ارقام به نیروی کار بیشتر وابسته هستند و برنج های دانه بلند پرمحصول کمتر از سایر ارقام از نیروی کار متأثر شده اند.